

INSERTIUNI:

se plătesc cu prețuri foarte reduse.

Manuscrisurile sunt a se adresa redacției și acelea nu se înapoiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ACTIVITATEA

ABONAMENT:
Pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.
Pentru plugari—țărani pe an 4 coroane.
Pentru România și străinătate:
Pe an 16 franci.
Un număr costă 12 bani.

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

Apăre în fiecare Joi.

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Bucuria „Libertății”

Foaia săptămânală »Libertatea« din Orăștie în numărul său 52 din a. c., în firul noutăților, contrar cu numirea sa, saltă și se veseleşte sub rubrica »Calumnia pedepsită«, că unuia din fundatorii săi, cu ajutorul directorului actual al »Ardelenii« și avocatului Dr. Aurel Vlad, i-a succes la forul prim a mă pedepsi cu 100 cor. și purtarea speșelor de proces, pentru celea scrise în »Activitatea« Nr. 2 din anul 1901 sub rubrica »Reflexiuni la un banchet economic«.

Chiar și în firul vorbirii de apărare am intonat, că foarte greșite sunt părerile dlui apărător al acuzatorului atunci, când cu atâta foc se silește a suprima presa liberă. I-am reflectat și aceea, că pledoarul său ar avea loc la alte cestiuni mai vrednice și mai însemnate decât la afacerea de față.

După-ce pira de calumnie și vătămare de onoare a neguțătorului, membrului de Direcțiune la »Ardeleana« și arăndator al morii artificiale Ioan I. Vulcu, a stărnit oare care interes în publicul de aici și fiind-că numita foaie a aflat de consult a informa pe ai săi despre hotărârea tribunalului reg. ca for prim: vrând-nevrând mă aflu dator a servi, celor interesați, cu următoarele informațiuni.

Ca publicul cetitor al »Activității« să aibă cunoștință despre calumnia și vătămarea de onoare cuprinsă în Nr. 2 din anul 1901, rogu-l să recetească alinea 10, adică pasagiul cu pricina, căci pentru celelalte 16 alinee sunt se-

parat improcesuat din partea fostului director executiv.

Declar și aici, că ansă la aceste pasaje și la întreg articolul scris sub rubrica mai sus amintită, au dat corespondențele apărute cu atâta tămbălău în »Trib. Pop.«, »Bunul Econom« și »Tribuna«. Gloșele de laudă a rezultatelor obținute la adresa directorului executiv de atunci, erau atât de exagerate, încât noi, cari am cunoscut rezultatele reale, ne-am scârbit. A face atâta gălăgie, a inscena bancheturi și apoi a bucina în lumea largă, că ai dat o moară artificială, care macină la zi un jumătate vagon de grâu, cu 5000 cor. arăndă anuală, atunci, când pe o moară primitivă și simplă din Vinerea sau Cugir, purtată numai cu putere de apă, încă se dă aceeași arăndă anuală și atunci, când proprietariul stabilimentului, cu privilegiul contractării întreprinderii, arată prin prospectul său prezentat Direcțiunii, că moara aduce cel puțin 20.000 cor. venit anual.

Acesta este motivul principal pentru care în firul presei libere, am fost silit, în interesul unei terțialități a acționarilor, a scrie așa după-cum rațiunea mi-a dictat. Și pentru acest tîrg încheiat pe căi piezișe ridicatu-s-au o sumedenie de toaste, toate la adresa providențialului mare economist și neîntrecutului director de bancă Dr. I. Mihu, cari toaste mai tîrziu au servit de basă la mai mulți articli de fond în diferite foi românești, toți cu provocare la marile rezultate materiale săvîrșite la institutul »Ardeleana«.

Din incidentul acestui banchet economic s'a dat ansă, după zicala »tim-

pul coace cireșele«, că valorosul și neîntrecutul bărbat în ale economisirii și-a dat demisia cu scop vedit, de a face să amuțească curentul contra sa. Amară decepțiune. Până când școala Comenensului din Vinerea va dăinu în afacerile nu numai a institutului »Ardeleana«, fără și în toate celelalte de diferite soiuri: bisericești, școlare, economice și naționale, elementul român din aceste părți nu numai că nu va prospera, condus de principiile lui morbide, ci va regresa.

Acestea le afirm întemeiat pe experiențele făcute în restimpul binisor de lung, de când îl cunosc mai bine decât ori și care dintre clicășii lui ademeniți și primeniți.

Până aci despre afacere peste tot. Mă întorc acuma către peana cunoscută simbriașe, certată cu mai multe societăți culturale, făcându-i următoarele reflexiuni:

Articolul din »Activitatea« Nr. 2 1901 a fost »sensațional« numai pentru acea parte a banchetiștilor, cari sunt dedați a mânca și a bea pe conta altora.

Și în articolul incriminat, precum și în fasiunile mele am afirmat, că sub influința »Reuniunii economice« s'au vîzut oamenii înșelați, întrucât un membru al comitetului, martorul meu principal, dl Ioan Mihaiu, a îndemnat pe oameni să cumpere semăntă de trifoiu dela Ioan I. Vulcu.

Eu cinstea numitului neguțător nu am alterat-o, pentru-că aceea a fost cu mult mai înainte calificată de juriul competent după merit.

Despre modul de tractare și pertractare a afacerii la Tribunal nu amintesc nimic, pentru-că nu este nici locul și nici timpul binevenit, apoi afacerea este încă pendentă, întrucât avea-va prilej și alt for mai iscusit a judeca în chestie numai puțină indulgință, părințele redactor.

În ce chip am dovedit cele aserate de mine, mă provoc și în firul ziaristică, cu privire la proveniența sămînței de trifoiu, la bărbăteasca fasiune a neînduplecașilor și binesimțitorilor martori, la frații Balomireni cei păgubiți.

Sub ori și ce împrejurări, chiar și nesilit de justiție, dator voui fi a publica sentința, însă numai cea crescută la putere de lege, la timpul său în foile mie prescise și la tot cazul în foaia ce o ridigez, adică în »Activitatea«.

De încheiere mai servesc și cu acea informare publicului, că neguțătorul Ioan I. Vulcu a fost aflat și în primăvara anului curent cu semăntă de trifoiu plină de mătasă, după-cum am dovedit în firul recursului cu atestat autentic dat de poliția din Orăștie.

Cei cu bucuria să aștepte finalizarea afacerii și numai după aceea să bucineze veselia de care sunt cuprinși.

Laurian Bercian.

Dela Asociațiune.

Comisiunea exmisă în scopul de a studia afacerea lărgirii localităților pentru biroul »Asociațiunii«, cari au devenit în timpul din urmă prea strîmte, prezintă raportul seu asupra acestui obiect. Comisiunea propune 2 alterna-

FOIȘOARA

28 Noemvrie.

Joi, 28 Noemvrie, s'a împlinit un sfert de veac de când vajnica cetate atât de meșteșugit întărită de Gazdul Osman, cel mai destoinic dintre comandanții armatelor turcești, a căzut în mâinile oștilor româno-ruse comandate de Măria Sa Prințul Carol, astăzi Regele României. S'au împlinit 25 de ani de când viteazul Osman rănit, își descinse sabia, pe care i-o hărăzise Sultanul, pentru a o preda în semn de supunere.

Biruința dela Plevna, a fost încoronarea unei munci încordate, care nu durase mai puțin de 5 luni, și în care armata românească s'a acoperit de glorie, care va străluci cu litere de aur în cartea neamului.

Este bine cu acest prilej, să reînprospătăm în memoria celor ce au fost părtași acestor evenimente, parte din cele întîmplări, ear tinerilor cari vîd sîrbările, să le descriem vitejia părinților lor, pentru-ca la rîndu-le să poată fi eroi.

Iată ce găsim în prețioasa publicație »Treizeci de ani de domnie ai Regelui Carol I.« asupra acestei zile epocale:

»28 Noemvrie [10 Decemvrie].. Avangardurile brigădei Sachelarie și ale Diviziunii IV observă peste noapte o mișcare a inimi-

cului, care adună trupe spre gura Plevnei și începuse construirea unui pod peste Vid. În zori de ziuă Turcii părăsesc reducta Nr. 2, care e imediat ocupată de trupele române din tranșee (regimentul 4 de linie și un batalion din regimentul 6 de linie). Brigada Sachelarie și brigada Borănescu ocupă trei reducte pe înălțimile dela Opanez. Bateria Crimeanu deschide un foc violent asupra celor două reducte ce se mai află în mîna inamicului și trupele fac asaltul. 2000 prizonieri și 6 tunuri cad cu această ocaziune în mîinile trupelor române biruitoare. Brigada Cantilli, precedată de bateria călăreață Alexandrescu, ia inamicul în flanc pe șoseaua Sofia. Colonelul Cerchez înaintează în același timp despre Bucovina direct asupra Plevnei și regimentul 6 de linie este primul care scoboară în oraș. Peste Vid se urmează luptă crâncenă între capul coloanelor turcești și trupele rusești, cari caută să închidă drumul de eșire al inamicului. În această luptă Osman-Pașa este rănit. Vîzîndu-se bătut și împresurat din toate părțile, inamicul arborează drapelul alb în mai multe puncte

»Trupele române procedează la desarmarea inamicului și la adunarea prizonierilor. Un oficer superior turc se prezintă înaintea colonelului Cerchez cu vestea că Osman-Pașa așteaptă să se înțeleagă asupra sorții trupelor sale. Colonelul Cerchez merge la locul indicat, unde găsește pe Osman-Pașa, care-i declară că se consideră prizoner«.

Iar în publicația »30 de ani din domnia militară a Regelui Carol« găsim următoarele însemnări, în formă de memoriu al acelei zile:

»Osman pașa este rănit și prins: el s'a predat Românilor și se găsește acum într-o casă albă situată lângă Vid, cam la patru km. dela locul unde se află Domnitorul și asupra căreia el își îndreptează ochii fără voie. Domnitorul înștiințează pe împăratul.

»Apoi Domnitorul se îndreptează către diviziunea a III-a, care a luat cu asalt Opanezul, și este primit aci cu urale nesfîrșite. Tunuri și prizonieri turci trec pe dinaintea Sa, în lung convoiu. În urmă, se duce spre podul de peste Vid. Pe șoseaua Plevna-Sofia și nu departe de acest pod, întîlnește trăsura în care se găsea Osman pașa rănit, sub o escortă de călărași Români din al 3-lea regiment. Indată ce Osman pașa află cine este acela care înaintează către trăsura sa, se ridică cu toate durerile sale și nimeni nu poate să-l reazeze. Domnitorul îi întinde mîna și-i exprimă cu cuvinte mișcătoare admirațiunea Sa pentru eroica apărare a Plevnei...«

Iar un părtaș la luptele acelei zile spune:

Erau orele 6 jum. a. m., negura era încă în temeiul ei, când deodată se auziră împușcături spre apus, urmate la scurt timp de salve de baterii, apoi o tăcere mormentală. Strigătele stridente și guturale: Alah! Alah!, ale Turcilor la asalt se auziră mai tîrziu. Turcii se napustesc asupra reductei Nr. 3 apê-

rată de regimentul de gardă, grenadierii de Siberia și de 3 baterii ruse, și în mai puțin de 20 de minute o cuceresc, nimicind tot ce sta în calea lor.

Apoi cu același avînt iau reductele 4 și 5 apărute de 6 baterii și întreaga brigadă de grenadierii Micei-Rusii, cuceresc 10 tunuri ruse și sfîrșimă cu deservîșire linia, 1-ia de apărare a sectorului al 6-lea.

În acest rîstimp fie-care își aștepta rezervele.

Înzadar Osman își aruncă privirile înspre Vid ca să vadă apărînd restul oștirii sale, care însă nu mai poate sosi, căci era în luptă cu Români, cum vom explica mai la vale.

Generalul Ganetzki își raliase resturile brigădei 1-ii de grenadierii din divizia 3-a și susținîndu-le cu brigada 2-a din aceeași divizie care alergase din Gorni-Etropol și reluase ofensiva.

De altă parte, divizia a 2-a de grenadierii de gardă, sosea în pas alergător dela Gorni-Dubnic și cădea pe flancul stîng al Turcilor.

Divizia 4-a română, întărită cu brigada colonelului Sachelarie, 4 batalioane și 3 baterii, se desfășură între Demirkio și Dolni-Etropol, și astfel armata turcă este cuprinsă, pe un teren foarte strîns, între 3 focuri, în față și ambele flancuri.

Recucerim repede cele 3 reducte luate de Turci și Rușii își reiau tunurile ce pierduseră,

tive, și anume: sau se se abzică chiria locuinței a II-a din etagiul I al edificiului din spre strada Morii și acel cuartir se se folosească pentru trebuințele Asociațiunii, sau se se înceapă zidirea unei părți a »Casei naționale«. Comisiunea prezintă și o schiță de casa națională, ce ar fi a se ridica pe terenul disponibil din vecinătatea școlii civile. Schița proiectează casa națională din 3 părți. Partea primă ar fi situată spre strada Morii cu intrarea la mijloc. Acest edificiu e proiectat cu 2 etajii. În parterre au să fie cancelariile Asociațiunii și biblioteca cu toate odăile aparținătoare și necesare, între cari și o sală mai mărire de bibliotecă. Aceasta se poate folosi și ca sală de ședințe pentru comitetul Asociațiunii. Cele 2 etajii se vor întocmi de așa, ca să formeze 4 locuințe de închiriat. În legătură cu această zidire stă un alt edificiu mijlociu, cu 2 etajii. Parterul acestei părți este contemplat, ca să poată satisface trebuințele diferitelor reuniuni culturale române din Sibiu; ear' în etajiu ar fi o sală mare, de care atâta lipsă a simțit și simte societatea noastră cu diferite ocazii festive. Între aceste 2 clădiri rămâne și un spațiu liber, care formează curtea primă.

A treia parte din casa națională o prezintă schița ca un edificiu independent, situat spre parcul orașului, dar' nu tocmai până în mezuină. Întocmirea lui corespunde trebuințelor unui »museu național«. Între acest muzeu și celelalte părți este curtea a doua.

Pe baza schiței provisorice partea primă a clădirii costă 100.000 coroane, partea a doua cu sala cea mare (mai mică decât cea dela Gesellschaftshaus, dar' mai mare decât celelalte sale de asemenea natură din Sibiu) 70.000 cor., ear' muzeul preste 80.000 cor.

Considerând, că edificiul de acum de pe terenul de clădire este din seamă afară deteriorat, încât înlocuirea lui cu o zidire nouă se impune; considerând, că lărgirea localităților biroului, bibliotecii etc. este o necesitate ce nu se mai poate amâna, comitetul în principiu decide a se începe la primăvară zidirea părții prime a edificiului proiectat,

adecă spre strada Morii. În scopul acesta autorizează biroul să însărcineze pe arhitectul Francisc Szallai cu facerea unui plan și preliminar, care se se prezenteze la timpul seu spre cenzurare. Totodată este poftită comisiunea exmisă, ca să elaboreze și un exposeu de finanțare a acestei afaceri. Spesele clădirii de 100.000 se vor putea acoperi din un împrumut, replătit în anuități din chiria casei nouă și din chiria localurilor actuale în cari se află biblioteca și cancelariile Asociațiunii. Va să zică întreaga afacerea se poate considera și ca o investiție, care garantează un venit egal cu etalonul de azi, ce mereu tinde a scădea.

Zidirea celorlalte 2 părți va urma atunci când contribuțiile pentru casa națională vor admite continuarea zidirii.

APEL!

Inițiativa luată de »Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român«, de a pune obiceiul *felicitărilor de Anul-Nou* în serviciul culturii noastre naționale, întimpinând consimțământul general al publicului român, — venim acum, în presara unei noue aniversări, a adresa către toți iubitorii culturii poporului român din această țară, un călduros apel, ca să participe și de astă-dată la răscumpărarea felicitărilor de Anul-Nou în favorul Fondului *Casei Naționale*.

Consemnarea răscumpărărilor de felicitări se va publica și în anul acesta atât în ziare, cât și în o mică edițiune ocazională, care pe ziua Anului-Nou se va trimite tuturor acelor, cari vor contribui sub acest titlu la Fondul Casei Naționale.

Prin aceasta vom conserva pe deplin părțile frumoase ale obiceiului felicitărilor de Anul-Nou, întâlnindu-ne și unindu-ne cu toții cu ocaziunea noii aniversări la un act de nobilă însuflețire pentru înaintarea culturală a neamului nostru.

Având Comitetul central, în urma însărcinării primite dela ultima adunare generală a Asociațiunii, ținute în Septembrie a. c. în Oravița, a lua în timp apropiat dispozițiunile trebuincioase pentru realizarea proiectatului Muzeu istoric și etnografic al Românilor din Transilvania și Ungaria, alimentarea fondului Casei Naționale cu mijloace bănești a devenit o chestiune de interes actual, și astfel sperăm că apelul nostru va fi întimpinat de astă-dată în toate cercurile

preocupate de înaintarea culturală a popului nostru, cu bunăvoință și însuflețire îndoită, ca și pe această cale să se dea Asociațiunii noastre posibilitatea de a realiza în timp cât mai apropiat o veche dorință a obștei românești.

Sibiu, 12 Decembrie 1902.

Comitetul central
al Asociațiunii pentru literatura română
și cultura poporului român.

Cât doarme omul în viață?

Școala pedagogică din Salerno nu acordă de cât șese ciasuri de somn, ear' pentru cei lenși șapte.

Pascal se plânge, că contemporanii săi își petreceau jumătate viața numai în somn. Se poate că autorul Cugetărilor a exagerat puțin. Un calcul, simplu de tot, probează că noi dormim, dacă nu jumătate, dar cel puțin a treia parte din viața noastră.

Pentru aceasta trebuie să ținem socoteală nu numai de timpul cât doarme un om când este în vîrstă, ci și de timpul cât a dormit ca copil, sau ca tînăr fiind.

Se știe în adevăr, că copilul își petrece viața mai mult în somn și nu se deșteaptă de cât când e să ceară mîncare.

Apoi indispozițiile, boalele, mînesc și ele numărul orelor de somn. Bătrînețea care te reduce la nemișcare și mii de alte întemplări, conduc toate la această concluzie:

Omul își petrece a treia parte din viață în pat.

Iată acum, cum se împarte viața noastră în afară de somn.

Sir John Lubbock, în cartea *Fericirea vieții*, zice:

»Viața omului este de aproape 70 de ani, dintre cari, numai foarte puțini ani sunt ai noștri, restul sunt întrebuițați la somn, la mîncare, la îmbrăcare, la desbrăcare, etc.»

Să arătăm în cifre timpul întrebuițat pentru fie-care ocupațiune.

Trei ani de instrucțiune pentru om, reprezintă suma orelor consacrate pentru educația lui, când este copil și când se face mai mare.

Un an de serviciu militar, căci restul până la trei, îl petrece cu alte ocupații.

Unsprezece ani de muncă, în toată viața, dacă am socoti toate orele cât omul muncește.

Pentru distracție opt ani, pentru curățenie, spălat, băi, etc. trei ani, pentru masă șese ani, pentru umblare cinci ani, pentru conversație trei ani, pentru cetire de ziare și alte cărți șese ani, pentru somn douăzeci și patru de ani!

Aceasta este viața unui om, care a trăit șezzeci de ani!

NOUȚĂȚI

Rugăm pe abonații noștri cari sunt în restanță cu abonamentul, să binevoiască a se grăbi cu plăttrea în cel mai scurt timp a sumelor ce ne datoresc, spre a încunjura alte neplăceri.

— Alegeri comunale. Pretura Orăștiei și mai cu seamă cele 12 comune, cari formau odinioară fundul-regiu, se află în toiul organizărilor de trei ani. Bine este, ca locuitorii să aibă grije în acui mâni pun administrația comunelor și mai vîrtos chivernisirea însemnatei averi comunale, din alcărei venit, mai toate acoper dajdiile anuale către stat, comitat și cultura proprie.

Luni la 22 Dec. st. n. s'a sevrșit alegerea în frunțașă comună Vaidei, ai cărei alegători nici când nu au putut fi seduși prin momeli și corupțiuni la diferitele alegeri, dovedind totdeauna, că știu să se folosească de dreptul lor constituțional; așa și acum au ales pe cei mai vrednici și anume: primar Ioan Nistor Grozav, substituit de primar Petru Borcan, cassar Iosif Stroia, tutor orfanal Ioan Todor și jurați pe Ioan Dobrea, George Stroia, Adam Socol.

Le dorim din inimă să aibă cu toții tărie de a-și împlini datorințele lor totdeauna în interesul locuitorilor cari i-au ales.

— *Petrecere cu Dans* va aranja tinerimea rom. din Orăștie și jur în sala Hotelului »Transilvania« din loc Joi (a doua zi de Crăciun) 26 Decembrie 1902, 8 Ianuarie 1903. Venitul curat este destinat pentru bisericile române din loc. Comitetul aranjator. Inceputul la 8 ore seara. Prețul de intrare: de persoană cor. 1.50, de familie 3 cor. Oferte benevole se primesc cu mulțumită și se vor cuita publice. Damele sunt rugate a se presenta în toaletă simplă ori costum național.

— *Dar pentru biserică*. Simion Hățăgan și soția Măriuța, știind starea săracă a parohiei noastre, au binevoit a dărui pe seama bisericii un ornat proțesc complet, în valoare de 70 coroane. Ii rugăm să primească profunda noastră mulțumită, ear' bunul Dumnezeu să le sîntătească și putere pentru frumoasa lor faptă creștinească. Dorim

Turcii se retrag acum în disordine și vor a retrece podurile după riul Vid, dar ei sunt urmăriți de aproape de cele 2 divizii ruse și divizia 4-a română. Toată artileria ruso-română îi fulgeră cu focul a 62 guri de tun; în special se distinge din oastea noastră bateria căpitanului C. Alexandrescu, astăzi colonel în retragere, și spre aripa externă stîngă bateria căpitanului Grămătescu, mort general.

Brigada 1-ia din divizia 4-a română, se năpustește la atac cu baioneta, și răpește Turcilor două baterii, în apropiere de podul de peste Vid.

**

Erau orele 11 și jum. când se auziră urale și salve de puști de asupra Opanezului; diviziile noastre a 2 și a 3-a, comandate de colonelii Cerkez și Angheliescu Gh., ambii mai târziu generali, cuceriseră această formidabilă redută, și acum deschideau focul în spatele armiei turcești.

Măcelul era îngrozitor, cu sutele cădeau la pămînt fesurile roșii!

Gemete și strigăte de Aman! aman! răsunau lugubru în aerul rece și îmbăxat de fum negru plumburiu, — când de odată se văzură sute de drapele albe arborate de dușman, și apoi se auziră semnale de încetarea focurilor, în toate direcțiile.

Dar să narăm, înainte de a termina, ce se petrecuse la corpul principal al oastei românești.

Generalul Cernat, comandant șef al armatei române înaintea Plevnei, cum li-se ra-

portă că Turcii încearcă a eși în valea Vidului, ordonă diviziilor d-lor colonelii Angelescu Gh. și Cerchez a ataca Grivița Nr. 2 și Bucovul. Acestia, cuceriră în mai puțin de o oră ambele redute, cu pierderi relativ mici, și la orele 9 a. m. ne găseam în posesiunea întregii poziții de pe crestele dinspre sud-est.

Când sosi M. S. Domnitorul la orele 10 a. m., Opanezul singur mai rezista, ceea-ce văzînd marele nostru căpitan, își dete imediat seama, că aci e cheea poziției. Se așeză dar în reduta Craiova din fața Opanezului și ordonă formarea a 2 coloane de atac, compuse fie-care din câte 4 batalioane: 1-a coloană, comandant colonel Sachelarie Oton, a 2, comandant colonel Borănescu Gr.

Acestea înaintară cu un avînt strălucit și cu baionetele la armă, drapelele desfășurate și muzicele cîntînd, se năpustiră ca leii asupra celor 3 prime redute și le luară în stăpînire gonind Turcii în ultima redută din creasta dealului.

Dar orele înaintau și reduta principală tot rezista.

Atunci Domnitorul eși din reduta Craiova, încălăcă și ordonă formarea altor coloane de atac, care le puse sub comanda colonelului Fălcoianu, azi general de divizie în rezervă. Acestea se compuneau din batalionul al 2-lea, din al 5-lea reg. de dorobanți cu maiorul Pruncu C., în frunte, batalionul 1-ii de vînători și regimentul 1 de linie întreg; a doua coloană, întreaga brigadă a colonelului Dona, azi general în rezervă, — și în fine, în susținere, 6 batalioane din di-

ferite divizii raliate cum se putuse, sub comanda colonelului Oton Sachelarie, de asemenea general în rezervă.

De altă parte, Domnitorul însărcinează pe generalul Manu a ralia toate bateriile disponibile, și a concentra focul asupra Opanezului, — dar nu era la îndemână de cât o singură baterie, a căpitanului Crimeneanu, mort mai în urmă colonel. Dl maior Varth adi, astăzi general și șeful casei militare a M. S. Regelui, ia însuși direcția bateriei și deschide un foc viu asupra redutei. Trupele însă nu mai au răbdare și se năpustesc asupra ultimei întăriri a Osmanliilor.

După o luptă crâncenă și înverșunată, corp la corp, de o jumătate de oră, bravii noștri oșteni cuceriră reduta, luând prizonieri, un pașă, 10 oficeri superiori și 32 inferiori, împreună cu 2000 soldați și 5 tunuri.

Răposatul general Cerchez este primul oficer care a sosit lângă Osman Pașa, ce se află rînit într'o colibă de pe marginea Vidului. Osman sta întins pe o ladă de cartușe goală, avînd la o picioarele lui pe doctorul său Hassib-bey, care-i pansa rana. Cerchez a ordonat imediat o gardă de onoare, care s'a și așezat la casa viteazului ostaș. Aceasta era formată dintr'o companie a regimentului 3 de linie.

Osman adresându-se lui Cerchez, i-a oferit sabia sa; acesta, din marinimie, i-a lăsat-o, zicîndu-i că merită să o poarte.

Generalii Strukoff și Ganetzki, sosiți 40 de minute mai târziu, au luat însă sabia lu-

Osman și au dus-o direct Împăratului Alexandru II.

În vremea aceasta, la București, se făceau imposante manifestațiuni înaintea palatului dela Cotroceni, unde se afla Maria Sa Doamna și înaintea locuinței primului ministru I. C. Brăteanu; — știrea despre căderea Plevnei nu sosise încă, firește, dar cetățenii Capitalei sărbătoreau victoria dela Rahova, re purtată, cu puține zile înainte, de trupele românești.

Când însă știrea despre căderea Plevnei sosi un adevărat delir fu în capitală; știrea, de altfel, avu un răsădit nespun în toată Europa; și pretutindeni se menționa Partea ce au luat Români la victoria dobîndită.

Felicitările se concentrară cu deosebire adresându-se comandantului suprem al trupelor ruso-române dinaintea Plevnei, Măriei Sale Domnului Carol. Împăratul Alexandru al II-lea conteră Invingătorului dela Plevna ordinul Sfântului Andrei cu spade, și împreună cei doi Suverani își fac intrarea solemnă în Plevna și se opresc la locul unde se află cortul lui Osman Pașa; aci așteaptă Marele duce Nicolae cu suita sa și un Te-Deum se celebră în bubuitul tunurilor...

Dozăzeci și cinci de ani au trecut... Împăratul Alexandru nu mai este. Pe tronul strălucit al Țărilor se află astăzi Maiestatea Sa Împăratul Nicolae al II-lea. Nepotului August al gloriosului Alexandru al II-lea, a adresat Maiestatea Sa Reg-ile Carol cuvintele de amintire ce l'a inspirat recenta Sa vi-

ca binefăcătorii sus amintiți să aibă mai mulți imitatori.

În numele curatoratului bisericesc gr.-cat. din Sibiușel (tractul Orăștiei).

Ioan Ciumaștu,
administ. parohial.

— **Pentru iubiiți reșoși.** Medicul c. și r. de stab superior din Brașov, stimabilul domn Dr. **Ioan Popp**, a binevoit a dăruî în amintirea neuitaților sei amici **Nicolae Criștea**, fost asesor consist. și Dr. **Nicolae Olariu**, fost avocat, în loc de cunună peritoare pe mormintele lor, suma de 5 cor. fondului de 20 bani, creat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu» pentru acuirea unei case cu hală de vânzare; 5 cor. fondului vîduvelor și orfanilor meseriașilor români; 5 cor. fondului »Masa învățăcelilor meseriașilor români» și 5 cor. fondului »Asilului», întemeiat de »Reuniunea română de înmormântare din Sibiu». În total 20 cor.

— **Moștenitoarea tronului saxon dispărută.** Ziarul »Dresd. Journal» din Drezda aduce știrea senzațională, că moștenitoarea tronului din Saxonia, în dimineața zilei de 12 Decembrie, a părăsit pe neașteptate orașul Salzburg și ferindu-se de ori-ce contact cu cunoscuții și rudeniile sale, a dispărut, mergînd în străinătate. Causa acestei dispariții este dragostea principesei pentru instructorul de limba franceză al micilor prinți. Aflîndu-se la Curte relațiunea de dragoste a acestor doi, s'a dat îndată drumul instructorului, principesa însă n'a mai putut fi fără acesta și a preferit să rupă toate legăturile cu familia și să abdică de tron, numai să fie cu iubitul său. Principesa e de 32 ani, e căsătorită de 12 ani și are 5 copii. E mare jalea la curtea saxonă în urma acestui incident și nici o festivitate nu se va face în carnaval.

— **Nou tarif la căile ferate.** Cu 1 Ianuarie intră în vigoare un nou tarif la căile ferate ungare. Biletele de tren vor fi cu mult mai scumpe ca până aci. Până acum existau 14 zone și biletul de tren costa dela Budapesta până la Brașov (14 zone) 12 coroane pe trenul de persoane și 16 cor. pe trenul accelerat (clasa II). Acum s'au introdus 16 zone; zona a 15-a se va estinde între 301 și 400 kilometri; a 16-a dela 400 kilometri în sus. Prețurile vor fi pe zona a 15-a 21 (cl. I), 14 (cl. II) și 9 (cl. III) coroane; pentru trenul accelerat: 27, 18 și 10 coroane. În

zona 16-a vor fi prețurile: 24, 16 și 10 coroane; pe trenul accelerat 30, 20 și 12 coroane. Ca un fel de recompensă pentru scumpirea biletului de drum s'au introdus următoarele favoruri: 1. Călătoriile poațe fi odată întreruptă; 2. Și pe trenurile accelerate se va putea călători pe clasa III-a.

— **Copil crescut de o ursoaică.** E o istorie americană, se pricepe după titlu, și o povestesc ziarele din New-York. Doi vînători găsiră într'o pădure la Gordon Heights, regiune muntoasă în Pensilvania, o ursoaică, jucându-se cu un copil foarte murdar și pe jumătate gol. Curioșii vînători se apropiară și recunoscură în copil pe fiul unui locuitor din satul lor. Copilul fusese răpit cu câteva luni înainte de un individ, care era amorsat de mama lui, dar de care fiind respins, voise prin acest chip să se răsbune pe dinsa. Înzadar părinții desperați căutară copilul pe care-l credeau mort. Vînătorii uciseră ursoaica și luară pe copil, pe care-l duseră la părinții lui. Sărmanul copil, care avea doi ani în momentul răpirei, uitase deja să vorbească și urla ca un urs; nu știa nici să stea drept, ci mergea d'abușele.

— **Din largul lumii.** De vre-o câteva zile s'a iscat răsboiu între Englezii uniți cu Nemții și o țeară din America-de-sud, Venezuela. Aceasta, — se zice — din pricina, că Venezuelenii au stricat cu totul o cale ferată, ce era a Nemților și a Englezilor și în urmă n'au vrut să le dea nici o despăgubire pentru asta. Cele două popoare au și pornit oaste spre Venezuela și lupta a și început prin cufundarea de cătră Nemți și Englezi a trei vapoare, ce erau ale Venezuelenilor. — Mai marele statului Venezuela, președintele Castro, a dat ordin, că toți dela vârsta de 15 până la 50 ani vor lua armele spre a apăra patria.

Venezuela și locuitorii ei. Venezuela însemnează pe limba spaniolă »Mica Veneție», nume dat de Ojedo, tovarășul lui Amerigo Vespucci, care a descoperit-o cel dintău și care vîzuse acolo câteva colibe de Indieni, clădite pe niște stlpi, pe țermul mării.

Suprafața Venezuelei e de vre-o 154 milioane de hectare. Clima ei e foarte schimbăcioasă: caldă, temperată, extrem de caldă și în sfîrșit tot temperată. Cel mai mare frig e de 24 grade sub zero, cum am avut noi zilele trecute.

Din munții Cordilieri se scoboară o pantă ușoară, care se întinde în depărtare, numită Zlanos, câmp unde-și găsesc asilul jaguarii, boii, caii și cătării sălbatici.

De cele mai multe-ori câmpiile acestea sunt însă acoperite de apă, formînd o adevărată mare.

Atunci locuitorii ei sunt: crocodilii, cari sunt foarte primejdioși, și șerprii de apă, foarte veninoși, ai căror dinți rup chiar ferul.

Vîrsarea apei vine din cauza revîrsării numeroaselor riuri ce străbat aceste câmpii. Riul cel mai puternic e Orenocul, care e lung de 2000 kilometri. Pe fiecare secundă cară 14.000 metri cubici de apă.

Populațiunea Venezuelei nu e deasă, decât împrejurul a câtorva orașe ca Valence, Caracas și Merida.

Toți Venezuelenii la un loc sunt vre-o 2 milioane și jumătate, din cari numai vre-o 600.000 sunt albi.

Limba lor e cea spaniolă, adusă de locuitorii din Spania (Europa desud-vest).

Religiunea e cea catolică, afară, bine înțeles, de triburile de indieni, ce mai există încă.

Imigrarea în Venezuela e foarte slabă, cifra imigranților nu trece peste 3000 pe an.

Intensitatea considerabilă a climei calde, neprincioasă Europeanilor, face ca această țeară să nu fie căutată de emigranții europeni.

Cei mai numeroși coloniști sunt Germanii, apoi Francezii și Italianii.

Singurii emigranți buni de muncă sunt Islenos, locuitorii din insulele Canare, în număr de 30—40 mii, și cari cultivă solul venezuelan.

Venezuela se compune din 8 state și 8 teritorii, cu un district federal, împrejurul orașului Caracas.

Acest oraș, asupra căruia sunt îndreptate azi toate privirile, a fost întemeiat în 1567. Se află la 800 metri înălțime și are o climă excelentă, temperată în tot anul. Maximul căldurei e de 26 și maximul frigului 12.

Orașul Caracas a fost în secolele trecute distrus de cutremur de pămînt. Cu aceasta ocazie periră 50.000 de oameni.

Acum Caracas-ul are 70.000 locuitori. La 25 kilometri depărtare, un drum splendid te duce la Guayra, un port foarte rău situat.

— **Pentru o floare!** Nicolae Vulcu din Rêhëu a furat din fereasta unei case din Rêhëu o oală cu flori. Dat în judecată, a fost osândit la 16 zile temniță. Vulcu a înștiințat recurs contra sentinței.

Asigurări de interes agricol.

Statute model pentru crearea caselor de asigurare mutuală în contra morții vitelor.

(Urmare).

Art. 17. — Ori-ce societate care va întârzia cu plata cotizației va plăti o despăgubire suplimentară de 10% din valoarea co-

tizației sale, ca amendă. În cas de refus, se va exclude din societate.

Art. 18. — În zilele care vor urma după adunările generale, suma adunată din vîrsarea cotizațiilor se va depune în numele casei mutuale de asigurare la casa de depuneri.

Comitetul va hotărî suma maximă pe care cassierul va fi autorizat să o conserve pentru cheltuelile de administrație ale casei.

Art. 19. — Resursele societății se compun:

1. — Din cotizațiile membrilor participanți;
2. — Din drepturile de intrare ale noilor membri;
3. — Din produsul amenzilor;
4. — Din ajutoarele și subvențiunile statului, județului sau comunelor;
5. — Din daruri și legate făcute casei mutuale de ori-ce persoană care se interesează de progresul agriculturii și cu deosebire de îmbunătățirea vitelor.

Art. 20. — Se va forma un fond de rezervă cu excedentul cotizațiilor neabsorbite de pagube sau de cheltuelile societății, precum și cu drepturile de intrare ale noilor membri, produsul amenzilor, subvențiunile, darurile și legăturile persoanelor generoase, și dobânda banilor depuși.

Fondul de rezervă va fi destinat să acopere pagubele anilor rîi. În fie-care exercițiu nu se va cheltui decât jumătate cel mult din fondul de rezervă.

Când fondul de rezervă va ajunge la maximum de lei.. el se va întrebuița în scop de a reduce sau a suprima cu totul cotizația anuală.

Art. 21. — Îndată ce un asociat are o vită greu bolnavă, sub pedepsă de a pierde ori-ce drept de despăgubire, el trebuie să încunoștințeze trei societari vecini cu dănsul, care constată boala.

Art. 22. — Dacă vita moare, constatarea se face chiar de acele trei persoane care eliberează un certificat. Acest certificat se depune la sediul societății de cel în drept în 48 ore după întemplantare.

Art. 23. — Biroul societății, după ce examinează cu băgare de seamă cazul, ordină cassierului să plătească în 8 zile păgubașului o despăgubire de $\frac{1}{6}$ sau 80% din valoarea vitei, hotărîtă prin cea din urmă extimare.

Din această sumă se va scădea prețul pielei și al carnei, dacă va fi cu puțință să se consume.

Art. 24. — Când o vită, în urma unei întemplantări, este în primejdie de moarte, cei trei societari chemați să constate, au dreptul să o tae pentru a fi vîndută, și produsul îi vor vîrșa la cassierul societății, ear' acesta

sită la locurile acelea — cuvinte ce este locul a le reaminti aci:

Plevna, 30 Octombrie 1902.

Maiestății Sale Împăratului Rusiei.

Aflîndu-mă pe câmpul de luptă dela Plevna, îmi reamintesc cu o adîncă emoțiune vremea neuitată când eram alături de Împăratul Alexandru, Augustul moș al Maiestății Voastre, împărșind cu El, și de zi, vicisitudinile luptelor memorabile cari au fost răsplătite, după lungi efortări, prin strălucita victorie dela 28 Noembrie.

Am depus astăzi, ca mărturie a sentimentelor Mele de recunoștință, o cunună pe mormîntul vitejilor soldați ruși, pe cari Am avut cinstea de a-i avea sub ordinile Mele. Mă felicit de această ocazie solemnă de a re-învi Maiestății Voastre asigurarea viuei mele simpatii și a sincerei mele afecțiuni.

CAROL.

La care telegramă Maiestatea Sa Împăratul Nicolae II-lea a răspuns:

Maiestății Sale Regelui României.

Sentimentele pe cari Maiestatea Voastră a binevoit a Mi-le exprima, vizitînd câmpul de luptă dela Plevna, Mă ating viu și prețios din adîncul inimii mele omagiul ce l-a plăcut M. Voastre a aduce victimelor luptelor eroice cari au încununat cu o glorie nestearsă epoca de confraternitate a armatelor Rusă și Română. Rog pe M. Voastră să primească, dimpreună cu toate mulțămirile Mele, asigurarea sinceră a afecțiunii Mele neștrămutate.

NICOLAE.

Căderea Plevnei a fost adusă la cunoștința Adunării deputaților în ședința dela 29 Noembrie 1877, de cătră președintele ei, C. A. Rosetti, prin următoarele cuvinte:

D-lor deputați, sunt dator, și știri oficiale nu sunt încă venite ca să poată banca ministerială a vă spune cuvîntul său, sunt dator vouă, reprezentanți ai națiunii, ca să vă anunț ca fapt pozitiv, că Plevna, acel al doilea Gibraltar, și Osman-Pașa, acel erou al Imperiului Otoman, s'a închinat și este în mâinile armatelor aliate. (Aplause prelungite).

Acum, reprezentanți ai națiunii, când vedeți faptele armatei voastre — din parte-mi numai am nimic de zis — rămîne să chibzuiți, dacă credeți că este bine, chiar astăzi să trimeteți o telegramă Măriei Sale Domnitorului, prin care să exprimați simțimintele voastre și tot-de-odată și Maiestății Sale Împăratului Alexandru, nobilul Său Aliat, pentru bravura osterei Sale. Tot-de-odată ași crede că ar trebui să trageți la sorți o comisiune, care să meargă să feliciteze pe Măria Sa Doamna, din partea reprezentățiunii naționale. (Aplause entusiaste și îndelung repetate).

Dl B. Maniu susține propunerea președintelui de a da un vot de omagiu, de recunoștință acelei viteze armate române, care a făcut din această zi, o zi de sărbătoare pentru națiunea noastră.

George Pruncu, după-ce declară că se unește în totul cu propunerea președintelui, adaogă:

»Aș fi însă de opinie, d-lor, dacă și onor. Adunare va binevoit a admite propunerea mea, ca prin votul ce vom da astăzi în privința armatei române și a demnului ei Șef, să declarăm că această armată, dimpreună cu Șeful său, a bine-meritat dela Patrie. (Aplause prelungite).

George Misail a făcut și susținut următoarea moțiune:

»Măriei Sale Carol I, Domn glorios al Românilor.

»Armatei Române, care în campania anului 1877, și-a reluat vechia-i și glorioasa misiune de a fi scutul patriei și de a-și vîrșa cu generositate sângele pentru liberarea popoarelor, care gem sub jugul barbar al semilunei, regimentelor de linie, excelenței noastre artilerii, dorobanșilor și vînătorilor, călărașilor și roșiorilor, rămășițe venerate, vîrstare neperitoare ale acelor batalioane falnice ce din secolul XIII până astăzi n'au încetat de a fi ante-garda creștinătății în lupte cu hoardele Islamismului.

»Adunarea Națională trimite felicitările sale pe câmpul de onoare și sânge, în zidurile formidabile ale Plevnei, cucerite de ostirile aliate.

»Adunarea națională, în numele Țerei recunosătoare, declară că: Domn, guvern și armată au bine-meritat dela Patrie, care este mîndră de fiii ei.» (Aplause).

Nicolae Flea aduce elogii și exprimă, recunoștință, săteanului român, care formează și reprezintă temelia Statului nostru și care

»numai prin inimă, iar nu prin educațiune și prin instrucțiune, știe cât e de mare și sfîntă datoria de a-și vîrșa sângele pentru țara lui».

George Vernescu. D-lor deputați, eu v'ăș ruga ca în momente așa de solemne, în cari se află astăzi țara noastră, să nu facem nici o propunere particulară a noastră, să nu exprimăm un sentiment al nostru particular, ci să lăsăm ca biroul Adunării, al Reprezentațiunii Țării, să exprime aceste sentimente de recunoștință Domnitorului și osterei române în genere. (Aplause).

Nu trebuie să facem distincțiuni de clase într'un moment, când Domnitorii, oficerii și soldații au fost cu toții la înălțimea datoriei lor. (Aplause prelungite).

Acum, trebuie să trimitem peste hotar o strîngere de mână frățască la toți, și dea Dumnezeu ca și noi, când vom fi acolo, să ne facem datoria cum ne-o facem aici, să ne-o facem cu acel devotament și abnegațiune, cu cari și-au făcut-o Domnitorul, oficerii și soldații români.

Astăzi să mulțămim tuturor pentru reînnoirea gloriei străbune, să mulțămim Domnitorului și armatei că a încoronat națiunea cu laurii victoriei, repurtate de armata română pe câmpul de luptă. (Aplause).

(Va urma).

va plăti păgubașului indemnitatea cum s'a zis mai sus.

Toți membrii societății sunt ținuti să cumpere carne (când vânzarea carnei este autorizată) după mijloacele și trebuințele lor.

Art. 25. — Când nu sunt bani în casă pentru plata despăgubirii în cazuri urgente, asociații pot fi supuși la cotisațiuni extraordinare proporționale cu cea din urmă cotisație și cu trebuința.

Art. 26. — În cazuri de epidemie, plata despăgubirii se face numai dacă există un fond de rezervă, plata fiind subordonată resurselor casei. În toate cazurile, în timp de epidemie, plata despăgubirilor se suspendă până la încetarea contagiunii, și se face totdeauna proporțional cu pierderile fiecăruia. Nu se va plăti nici o despăgubire ori-cărui asigurat, care nu se va conforma prescripțiilor legii de poliție sanitară.

Art. 27. — Când se ordonă de administrație tăierea unei vite, în cas de boală contagioasă, spre exemplu tuberculoasă, dacă statul plătește o parte din valoare, cassa societății va completa numai partea din valoare până la concurența sumei de 80%.

(Va urma).

Inștiințare și apel

în cauza albumurilor Reuniunii noastre agricole.

(Urmare și fine).

Cu atât mai binevenite vor fi obiectele ce ni-s'ar fi trimițând din celelalte comitate și mai ales din multele ținuturi, unde vechiul și mândrul port românesc continuă a se menținea.

Spre a întimpina confuzia și încurcăturile, este neapărat a se înzestra fiecare obiect de trimis cu câte o fășioară, cusută bine și cuprinzând: numele comunei și al proprietarului, eventual vechimea (socotită după ani) obiectului, prețul vânzării și alte notițe de interes pentru noi. Un prețios serviciu ni-s'ar face, dacă ni-s'ar împărtăși apriat și în tocmă, care e numirea locală ce o dau țerancele cutărei găteii cusute, d. e. «altifa», «ciupag», «bănuți», «pui pe dos», «cheiță», «ciocănele» sau altcum. Numinile proprii diverselor țesături ori și cutărei găteii țesute, d. e. «vargă», «alesuri» și c. l. de asemenea ar trebui împărtășite, dacă e să putem strînge și pune în serviciul obștei multele numiri adese interesante, felurite și a bună-seamă instructive. La brodăriile îmbinate s'ar putea alătura o schiță făcută din simple linii, înzestrate cu numirile locale țerânești.

Comitetele vrednicelor noastre Reuniuni de femei, de asemenea preotesele, învățătoarele, notărașile și preste tot, doamnele noastre, îndoeală nu incape, vor premerge cu bun exemplu, atât în alegerea și strîngerea, cât și înzestrarea cu numiri în regulă a obiectelor de trimis.

De când cu expoziția, făcut-am un modest început cu strîngerea de brodării (chindiseli), țesături și alte obiecte foarte vechi. Îngăduit fie-ne să reînnoim acum, și prin tipar, rugarea de a ni-se trimite în cinste asemenea obiecte, pe seama colecției începute.

De altcum gata suntem a și cumpăra pe bani ceea-ce ni-s'ar îmbia, cu prețuri firește, moderate.

La cumpărare vom da întâietate obiectelor, cari s'ar fi deosebind prin frumusețe artistică și vechime neobiceșuită, aparțină ele la industria casnică sau fiind modele ori vase străvechi, scule de lemn sau de metal, icoane, cărți, lucruri filigrane și c. l. Binevenite vor fi mai ales obiectele de însemnătate istorică sau artistică.

Ca de încheiere amintim pe scurt, că la pregătirea alor 9 albumuri se cer spese de peste 7500 cor., poate și mai mari.

Această sumă, negreșit foarte mare pentru o Reuniune ca a noastră, se va putea acoperi abia pe jumătate din vânzarea albumurilor de tipărit. Pentru acoperirea considerabilului rest trebui-vă să întrevină obștea românească, în serviciul și cinstea căreia puse vor fi albumurile noastre.

Colecta s'a fost deschis, la expoziție, prin amicul și vicepresidentul nostru Dr. D. P. Barcianu, cu suma de 100 cor. Au urmat d-na Constanța Barcianu, care a contribuit 30, d-soara A. Oltean 20, ear' domnii: adv. Dr. E. Pătăcian 10 și G. Borzea, notar com. 2 cor. Următorii domni oaspeți, veniți din România, contribuiri și anume: S. Beloescu 10, D. Ureche 5, C. C. Georgescu 2, N. Manole 5, C. Roth 5 și N. Mondrea 18 cor. 92 bani (20 lei).

Zilele trecute am primit dela întemeietorul și directorul băncii naționale a României, dl E. Carada, o scrisoare, în care acest generos și ilustru patriot s'a declarat gata a cumpăra din albumurile tipărite exemplare în preț de 500 lei.

Rîndul e acum la cărturarii noștri, cărora le adresăm rugarea să binevoiască a contribui, care cât poate și-l trage inima de dragul unei lucrări de mare interes cultural și național, cum este edarea albumurilor des amintite.

Intre cei cu dare de mână și pătrunși de importanța albumurilor se vor afla, așa sperăm, și de cari vor ținea să contribuie cu sume mai mari. Reuniunile noastre de femei vor aduce și ele prinsoșul cuvenit, deasemenea celelalte reuniuni culturale în frunte, cu »Asociațiunea«, institutele economico-financiare, cărturarii orășenești și toți și toate cari vor, împreună cu noi, să înalțe arta țerancei române și să dea acului și războiului românesc avântul meritat.

În fața muncii ce îndeplinim și a jertfelor grele ce pe altarul neamului aducem, cu dragă inimă, cu abnegație și zel fără preț, întemeiată apare speranța că, în scopul copiării, se vor trimite obiecte frumoase și originale din mai multe ținuturi românești și că în acelaș timp, vor incurge, pe seama confecționării albumurilor, numeroase daruri în bani, cum și obiecte foarte vechi, pe seama colecției atinse mai sus.

Demetriu Comșa,
presidentul „Reuniunii române de
agricultură din comit. Sibitiului”.

ABONAȚI „CALICUL”

ziar humoristic și satiric cu multe ilustrațiuni, care la 1 Ianuarie 1903 se va eda în broșuri lunare, în al XVI-lea an dela nașterea sa. 3-8

ABONAMENTUL:

Pentru Austro-Ungaria pe an 6 cor., pe 1/2 an 3 cor., pentru România și strănatate pe an 7 lei; pe 1/2 an 3-50 lei.

La 10 abon., unul se dă rabat.

Abonamentul se trimite la: Administrația „Calicului” în Sibiu (Nagy-Szeben).

Administrația „Calicului”.

„D A C I A”

institut de credit și economii, societate pe acții.

Reședința societății: **Orăștie** (Szászváros, Broos).

Birourile societății se află în casele proprii:
(Strada Berăriei nr. 12 lângă posta regească).

Capital social 100.000 cor.

Operațiunile societății sunt:

A) primește depuneri spre fructificare.

a) depuneri fără anunț până la 100 cor. 5 1/2 %.

b) depuneri mai însemnate cu anunț de un an cu 6 %.

c) depuneri făcute de biserici, școale, corporațiuni culturale ori cu scop de binefacere cu 6 %.

Contribuția crarială pentru sumele depuse se plătește prin institut.

Regulamentul special pentru depuneri se cuprinde în libelul de depuneri.

Depuneri, ridicări și anunțări se pot face și prin postă și se rezolvă fără întârziere.

B) Acoardă credite personale pe lângă cambii sau obligații cu caventați.

C) Acoardă împrumuturi pe efecte.

D) Acoardă împrumuturi pe lângă siguranță ipotecară.

E) Institue ramul de aman etare pe aurituri, argintării, pe lângă dispozițiile legale existente, procurându-și concesiunea forului competent.

F) Cumpără și vinde efecte publice, pe cari în cas de lipsă le poate lombarda.

G) Cumpără și vinde realități.

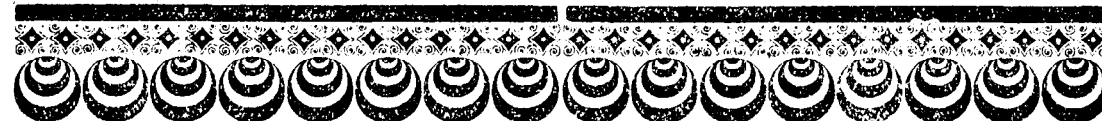
H) Cumpără și vinde ori-ce lucruri mobile.

I) Tot felul de întreprinderi comerciale și economice, în societate cu alții ori singură.

K) Finanțează patente.

L) Arîndează și exarîndează realități și alte drepturi și întreprinder-de tot soiul.

Directiunea.

„Minerva” inst. tipogr., societate pe acții

în Orăștie Szászváros.

Opuri —
Bilete de log.
Broșuri —
Circularare —
Bil. de vizită
Invitări —
Bilanțuri —
Acții —
Cap. de epist.
Placate —
Ord. de dans
Adrese —
Compturi —
Note —
Preț Curent.
Anunțuri —
Registre —
Imprimare —
Couverte —
Bilete de cun.
Etc. etc. etc.

Există deja de 14 ani și este provăzută cu tot felul de material necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografic

„Minerva”

pe lângă că efectuește ori-ce comande repede și cu prețuri moderate, se îngrijește totodată ca toate acelea să fie estetic lucrate și fără erori.

Până de present se bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acuratețea cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca unica tipografie românească în acest mare comitat, se roagă de binevoitorul sprigin al celorlalte institute rom., precum și al privaților.